

Pospíšil, Ivo

Česko-slovenská konference ve znamení postmoderny

Slavica litteraria. 2011, vol. 14, iss. 2, pp. 192-193

ISSN 1212-1509 (print); ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/115829>

Access Date: 18. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

tických bádání a prof. Miloš Zelenka (České Budějovice) v historicky koncipovaném referátu se současnými přesahy *Tradice literárněvědných organizací v českém prostoru* na příkladech metodologického vývoje a metodologické tolerance či intolerance upozornil na inspirační momenty dalšího vývoje. Účastníci byli seznámeni s rozsáhlým materiálem-referátem *Kризис славистики и возможные пути его преодоления посредством международных научных проектов (памятная записка)* prof. Petara Bunjaka (Bělehrad), který v něm využil svých rozhovorů s předsedou Asociace srbských slavistů a jedním z iniciátorů brněnského setkání a propagátora nového mezinárodního

organizování slavistů prof. Bogoljuba Stankoviće (Bělehrad), jenž se opřel o svou mnohaletou zkušenost z organizování rusistických setkání o ruštině v jinoslavanském prostředí.

Na závěr porady její účastníci vypracovali materiál, který na základě dosavadních zkušeností mezinárodní slavistiky a průběhu porady doporučuje zahájit práce na založení alternativní a komplementární, nezávislé profesní mezinárodní slavistické organizace s konkrétním vědeckým programem a sítí projektů a spolupracovníků s názvem Mezinárodní asociace slavistů.

Ivo Pospíšil

ČESKO-SLOVENSKÁ KONFERENCE VE ZNAMENÍ POSTMODERNY

Centrum filologicko-areálových studií při Ústavu slavistiky Masarykovy univerzity v součinnosti s Literárním informačním centrem v Bratislavě a Českou asociací slavistů uspořádalo 29. listopadu 2011 v Brně jednodenní workshop (XV. brněnskou česko-slovenskou konferenci) na téma **Postmodernismus: smysl, funkce a výklad (jazyk – literatura – kultura – politika)**. Zájem o téma, které navrhla pracovnice Literárního informačního centra, spisovatelka Dana Podracká, se zjevně těšilo značné oblibě, účastníků bylo kolem dvaceti pěti. V omezeném časovém limitu 10-12 minut přednesli své příspěvky provázené bohatou a často polemickou diskusí, které zahrnovaly nejen česko-slovenský aspekt, ale také obecné pohledy na tuto problematiku. Toto brněnské setkání, které bylo součástí, jak již uvedeno, široké mnohaleté tradice brněnské slovakistiky, mělo tedy širší mezinárodní význam.

Bylo atraktivní již tím, že pozvání přijali skuteční, hlavně slovenští koryfejeové literární vědy, kteří se problematikou postmoderny speciálně zabývají (všichni profesori), a to Tibor Žilka, literární teoretik a jeden ze zakládajících členů Nitranského týmu, Viliam Marčok, jenž o postmoderně napsal řadu studií a speciální knihu o postmoderně obecně a slovenské zvláště. Z dalších účastníků uvádíme Márii Bátorovou, emeritní předsedkyni slovenského PEN-klubu, Vieru Žemberovou, která se zabývá také současnou slovenskou li-

teraturou, spisovatele Antona Baláže a Hanu Voisine-Jechovou, francouzskou slavistku českého původu ze Sorbonny.

Viliam Marčok hovořil obecně o smyslu literární postmoderny, Tibor Žilka o typologii slovenského postmodernismu, Mária Bátorová o materialistických a relativistických pohledech na člověka v díle Dominika Tatarky, Anton Baláž o manifestech a deklaracích slovenských literátů ve 20. století, Hana Vouisině-Jechová si položila otázku, zda je postmodernismus ještě moderní nebo módní a Viera Žemberová se zabývala postmoderními postupy v tvorbě Karla Horáka. Jedinou účastnicí-lingvistkou byla známá slovakistka a obecná lingvistka Emília Nemcová, jež hovořila o jazykovém aspektu postmoderny, český kompozitolog František Všeticka promluvil o slovenských souvislostech Neffových Sňatků z rozumu, o paradoxech střeoevropského postmodernismu mluvil Petr Kučera, autor těchto řádků se dotkl své koncepce kvazipostmodernismu, Libor Pavera pojednal o postmoderně a nových technologiích. Výrazná byla účast mladší a mladé, hlavně literárněvědné generace, jejíž představitelé tu vystoupili s různými tématy, jako např. Eva Faithová (Postmoderné, kyberpunkové tendence v díle Michala Hvoreckého, Michala Habaja a Petra Šuleja), Kristián Benyovszky („Existuje postmoderná?“ Česko-slovensko-maďarské reflexie), Zuzana Vargová (Postmoderne tendencie v díle I. Otčenáška), Josef Šaur (Ke koncepci slovenských dějin v české historiografii), Eva

Kúchová (Vieweghov thriller Mafie v Praze ako fenomén českej postmodernity), Katarína Kucbelová (Postava básnika v poézii Michala Habaja a J. H. Krchovského a kultúra narcizmu), Ivan Šuša a Patrizia Prando (Post-myslenie a videopolitika v koncepcii G. Sartoriho z pohľadu česko-slovenskej recepcie), Patrik Šenkár (Ballova [ne]typická postmoderna), Peter Oravec (Postmoderné stratégie v muzikáli), Jaroslav Vlnka (Kruhy v obilí ako symbol otvoreného diela: O próze Jaroslava Rumpího), Peter Naščák (Postmoderna v autorskej rozprávke), Marián Kamenčík (Eko-literatúra a jej postmoderná šanca), Martin Boszorád (Mystifikácia ako súčasť konštrukcie postmodernistického [deficitního] literárneho sveta), Daniel Kováčik (Príbeh, ktorý nebol: postmoderná poetika príbehovosti v intermediálnom texte „La Paranoia“), Peter Oravec (Postmoderné stratégie v muzikáli) a Slavka Civiánová (Postmoderné prístupy v autorských stratégiách Marka Ravenhilla).

Workshopu se zúčastnil také stálý polský účastník brněnských česko-slovenských konferencí Adam Kola. Dříve žhavé, i když poněkud již vystydělé téma bylo vhodnou plochou k třibení názorů a tvarování koncepcí: ukázalo se, že tu jsou výrazné generační rozpory, ale i společná místa, jako by každý z badatelů žil ve svém světě, a to nejen literárním. Do všeho se totiž podle mého soudu promítala – nehledě na vtipnost řady vystoupení a lehce ironický tón - poněkud hrozivá rozpornost naší doby a její minulostní souvislosti, jiné vkusové normy a různé pohledy na vývoj literatury, tradici, ale hlavně na přístup k literatuře. V podstatě se tu srážely dva vyhraněné pohledy: jeden spočíval v tzv. interpretaci textů, což se někdy podobalo volnému uvažování „o čem to je“, druhý jakoby postaru toužil po širších souvislostech s vývojovou perspektivou. Bylo to důležité setkání a přineslo podnětné výsledky.

Ivo Pospíšil

